

2022-04-20

Beslut

AIK Fotboll AB
Att: Verkställande direktören
Att: Styrelseordföranden
Evenemangsgatan 31
169 79 Solna

FI dnr 19-21135
Delgivning nr 2

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Sanktionsavgift enligt lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

Finansinspektionens beslut

AIK Fotboll AB, 556520-1190, ska betala en sanktionsavgift på 1 050 000 kronor.

(5 kap. 2 § 2 och 4 lagen [2016:1306] med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning)

Hur man överklagar, se *bilaga 1*.

Sammanfattning

AIK Fotboll AB (AIK Fotboll eller bolaget) är ett svenskt aktiebolag vars aktier handlas på Nordic Growth Market NGM Aktiebolags (NGM) reglerade marknad Main Regulated Equity.

Finansinspektionen har genomfört en undersökning med anledning av misstänkta överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (Mar)¹ i samband med bolagets informationsgivning den 7 januari 2019.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

Finansinspektionen har funnit att AIK Fotboll har åsidosatt kraven på offentliggörande av insiderinformation i artikel 17.1 i Mar genom att inte ha offentliggjort insiderinformation så snart som möjligt. Bolaget har även åsidosatt kraven i artikel 17.1 i Mar genom att i pressmeddelandet den 7 januari 2019 inte ha angett att informationen utgjort insiderinformation. Bolaget har därutöver åsidosatt sina skyldigheter i artikel 18 i Mar genom att inte ha upprättat en korrekt insiderförteckning.

Vid en sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter i ärendet anser Finansinspektionen att överträdelserna av artiklarna 17 och 18 i Mar motiverar sanktionsavgifter på 700 000 respektive 450 000 kronor, sammanlagt 1 150 000 kronor.

Finansinspektionen har satt ner avgiften med 100 000 kr. Nedsättningen har gjorts vid en proportionalitetsbedömning och efter att Finansinspektionen har konstaterat att det har varit fråga om oskäligt dröjsmål vid handläggningen av ärendet. Den sammanlagda avgiften uppgår därmed till 1 050 000 kronor.

Bakgrund

AIK Fotboll är ett svenskt aktiebolag vars aktier handlas på NGM:s reglerade marknad Main Regulated Equity. Bolaget är därmed att betrakta som en emittent enligt artiklarna 17 och 18 i Mar och dessa bestämmelser är tillämpliga på bolaget (jfr artiklarna 2.1 a, 3.1.21, 17.1 tredje stycket och 18.7 i Mar).

Finansinspektionen har genomfört en undersökning med anledning av misstänkta överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Mar. Finansinspektionen har granskat AIK Fotbolls hantering av informationsgivningen den 7 januari 2019 i samband med försäljningen av fotbollsspelaren AA till den ryska klubben FC Krasnodar (Krasnodar).

I januari 2019 har NGM, i enlighet med bestämmelsen i 5 kap. 11 a § i Finansinspektions föreskrifter om verksamhet på marknadsplatser (FFFS 2007:17), till Finansinspektionen överlämnat en kopia av NGM:s slutskrivelse. NGM har också överlämnat ytterligare dokumentation som hör till utredningen. NGM har i slutskrivelsen riktat kritik mot AIK Fotboll för bolagets informationsgivning genom pressmeddelandet den 7 januari 2019. NGM bedömde att AIK Fotboll hade överträtt artikel 17 i Mar genom att inte så snart som möjligt ha offentliggjort den insiderinformation som pressmeddelandet avsåg. Bolaget fick även kritik för att pressmeddelandet saknade en skrivning om att informationen utgjorde insiderinformation.

Finansinspektionen inledde i september 2019 en undersökning mot AIK Fotboll avseende misstankar om överträdelse av artiklarna 17 och 18 i Mar. Myndigheten underrättade bolaget om detta och begärde att bolaget skulle

komma in med visst underlag. Bolaget, som delgavs denna upplysning den 1 oktober 2019, kom in med svar och underlag den 1 respektive 8 oktober 2019. Finansinspektionen har inledningsvis även granskat om bolaget den 5 januari 2019 överträtt förbudet mot olagligt röjande av insiderinformation i artikel 14 i Mar (FI Dnr 20-813). Finansinspektionen beslutade den 21 december 2020 att skriva av det ärendet.

I februari 2020 skickade Finansinspektionen en avstämningsskrivelse till bolaget. I avstämningsskrivelsen redogjorde Finansinspektionen för sina iakttagelser och preliminära bedömningar. Av avstämningsskrivelsen framgick att Finansinspektionen preliminärt gjorde bedömningen att bolaget gjort sig skyldigt till överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Mar. Bolaget svarade på avstämningsskrivelsen den 17 mars 2020.

Den 18 juni 2021 skickade Finansinspektionen en begäran om yttrande till bolaget där det framgick att Finansinspektionen övervägde ingripanden mot bolaget med hänsyn till preliminära bedömningar om bolagets överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Mar.

Bolaget yttrade sig den 3 september 2021 med anledning av Finansinspektionens begäran. Finansinspektionen skickade den 23 november 2021 en komplettering av utredningen och gav bolaget möjlighet att yttra sig över innehållet. Bolaget yttrade sig den 15 december 2021.

Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen redogör närmare för de bestämmelser som myndigheten tillämpar vid prövningen av detta ärende i *bilaga 2*.

Överträdelser av artiklarna 17 och 18 i Mar

Insiderinformation och tidpunkten för offentliggörande (artikel 17 i Mar)

Ärendet

Av underlaget i ärendet framgår följande. Den ryska fotbollsklubben Krasnodar tog den 27 november 2018 kontakt med AIK Fotboll i syfte att förhandla kring ett förvärv av fotbollsspelaren AA. Redan samma dag presenterade Krasnodar sitt första anbud till klubben. Den 19 december 2018 publicerade Aftonbladet en artikel med information om att Krasnodar bjudit 45 miljoner kronor för AA. Vidare framgick att Danska Midtjylland skulle ha rätt till 20 till 30 procent av försäljningssumman. Krasnodar kontaktade bolaget den 25 december 2018 angående en villkorsändring om att en överenskommelse måste träffas mellan spelaren och den ryska klubben mellan 30 december 2018 till den 14 januari 2019. Lördagen den 5 januari

2019 kl. 20:43 skickade verkställande direktör BB ett detaljerat beslutsförslag riktat till styrelsen med information om Krasnodars bud på AA. Mejllet innehöll även en rekommendation till styrelsen att bevilja försäljningen samt information om att affären planerades att avslutas under söndagskvällen. Samtliga styrelsemedlemmar hade den 6 januari 2019 kl. 16:29 inkommit med ett godkännande för att genomföra affären enligt det avtal som AIK Fotboll och Krasnodar förhandlat fram. Bolaget skickade ett undertecknat avtal till Krasnodar den 6 januari 2019 kl. 19:49. Den 6 januari kl. 20:55 publicerade Aftonbladet en artikel med information att bolaget sålt AA till Krasnodar för närmare 50 miljoner kronor. I artikeln uppges vidare att spelaren varit i Ryssland och genomgått en läkarundersökning samt att endast små detaljer återstod innan affären skulle bli officiell.

Den 7 januari 2019 kl. 08:27 återkom Krasnodar med ett undertecknat avtal per mejl. Av avtalet framgår att båda parter hade undertecknat avtalet den 6 januari 2019. Den 7 januari 2019 kl. 10:00 publicerade AIK Fotboll ett pressmeddelande med information om att AA lämnar AIK Fotboll för Krasnodar. Pressmeddelandet innehöll information om att försäljningen till Krasnodar genererade en nettoresultateffekt för bolaget på mellan 20 och 40 miljoner kronor. Pressmeddelandet saknade hänvisning till att informationen var insiderinformation som bolaget var skyldig att offentliggöra enligt artikel 17 i Mar. Pressmeddelandet publicerades genom nyhetsdistributören Cision och rapporterades även in till Börsinfodatabasen.

AIK Fotboll har uppgett till NGM:s bolagsövervakning att bolaget, mot bakgrund av att ett undertecknat avtal inte förelåg vid tidpunkten för artikelns publicering, gjorde bedömningen att informationen om affären inte kunde offentliggöras.

AIK Fotboll har till Finansinspektionen uppgett i huvudsak följande. Bolaget är av uppfattningen att en spelarförsäljning inte kan ha en väsentlig inverkan på priset på en aktie i en fotbollsklubb. AIK Fotbollsförening, som innehar majoriteten av rösterna i AIK Fotboll, har inte som ändamål att generera ekonomisk avkastning, utan att bedriva fotbollsverksamhet. Det finns mindre förväntan på marknaden om att AIK Fotbolls bolagsstämma ska besluta att dela ut eventuella vinstmedel än vad det gör på bolag på med ägare som drivs med traditionellt vinstsyfte. Priser på bolagets aktie påverkas inte på samma sätt när vinster realiserar som i andra noterade bolag. Dessutom gick nettointäkterna från den aktuella spelarförsäljningen in i nya spelarköp. Aktieägarna kan inte anses ha ökat värdet av sina innehav med försäljningen. En kursökning i aktien hade varit irrationell och informationen inget som en förnuftig investerare sannolikt hade lagt till grund för investeringsbeslut. Resultatet för helåret 2019 var inte sådant att det hade kunnat finnas någon förväntan om vinstutdelning eller ens gav utrymme för utdelning. Mot den bakgrunden utgjorde informationen om överlåtelsen av AA till Krasnodar inte insiderinformation. Typiskt sett finns även en stor mängd

personer som har kännedom om en spelartransaktion och ett stort antal journalister som gärna vill få del av och sprida information om en spelartransaktion. Enligt Mar kan endast information som inte har offentliggjorts utgöra insiderinformation. Den 5 januari 2019 var alla väsentliga uppgifter redan offentliggjorda, även i Mars mening, och skulle de ändå inte anses vara offentliggjorda var de åtminstone kända på ett sätt att informationen knappast var av karaktären att den sannolikt kunde ha väsentligt inverkat på priset på bolagets aktie. Att AIK Fotboll ändå vidtagit försiktighetsåtgärder, såsom att upprätta insiderförteckning och distribuera ett pressmeddelande om affären förändrar inte den bedömningen. Vidare är det bolagets uppfattning att kravet i Mar om att information ska vara av specifik natur för att kunna utgöra insiderinformation inte kan anses vara uppfyllt förrän bindande skriftligt avtal föreligger vid spelarövergångar. Alldeles särskilt så när affären föregåtts av så pass omfattande och detaljerad publicitet som i det förevarande fallet.

Finansinspektionens bedömning

Förekomsten av insiderinformation

För att det ska vara fråga om insiderinformation krävs enligt artikel 7.1 i Mar att det är fråga om information av specifik natur, som inte har offentliggjorts, som direkt eller indirekt rör en eller flera emittenter eller finansiellt instrument och som om den offentliggjordes sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset på dessa finansiella instrument. I en över tiden pågående process som syftar till att förverkliga, eller som resulterar i vissa omständigheter eller en händelse, kan enligt artikel 7.2 i Mar även de mellanliggande stegen i den processen som är knutna till förverkligandet av de framtida omständigheterna eller den framtida händelsen anses vara sådan specifik information som avses i artikel 7.1 i Mar. Ett mellanliggande steg i en över tiden pågående process ska anses vara insiderinformation om den i sig uppfyller de kriterier för insiderinformation som avses i denna artikel enligt artikel 7.3 i Mar.

Som det får förstås har AIK Fotboll ifrågasatt att det fanns insiderinformation i bolaget i samband med försäljningen av AA . Bolaget har särskilt haft invändningar mot att informationen var tillräckligt specifik, ”icke offentliggjord” och sannolikt väsentligt kurspåverkande.

Inledningsvis tar Finansinspektionen ställning till om det var fråga om information av *specifik natur*. För att uppfylla detta kriterium krävs för det första att informationen anger omständigheter som föreligger eller rimligtvis kan komma att föreligga eller en händelse som har inträffat eller rimligtvis kan förväntas inträffa. För det andra krävs att informationen är tillräckligt specifik för att det ska vara möjligt att dra slutsatser om omständigheterna eller händelsernas potentiella effekt på priserna på de finansiella instrumenten (artikel 7.2 i Mar). Endast diffus eller allmän information som inte möjliggör någon slutsats avseende dess potentiella effekt på priset på de aktuella finansiella instrumenten utesluts från att utgöra specifik information (EU-domstolens dom i *Lafonta*, C-628/13, EU:C:2015:162).

Bolaget har argumenterat för att en försäljning av en fotbollsspelare endast kan vara tillräckligt specifik i samband med att ett skriftligt avtal har undertecknats. Finansinspektionen delar inte denna bedömning utan anser att insiderinformation kan uppstå vid en tidigare tidpunkt. Av utredningen framgår att förhandlingarna mellan bolaget och Krasnodar hade kommit så långt under kvällen den 5 januari 2019 att parterna var överens om en fast ersättning om 4 miljoner euro och övriga villkor för en försäljning. Enligt det mejl som verkställande direktören skickade samma dag kl. 20:43 rekommenderades styrelsen att godkänna en försäljning. Det framgick även att avsikten var att stänga affären under kvällen den 6 januari 2019. Till mejlet bifogades dessutom en ekonomisk kalkyl. Finansinspektionen bedömer att det vid denna tidpunkt fanns sådan information i bolaget som gjorde det möjligt att dra slutsatsen att det var tillräckligt sannolikt att en försäljning av AA skulle äga rum till en försäljningssumma om 4 miljoner euro.

Informationen avsåg dels sådana omständigheter som förelåg, dels händelser som rimligtvis kunde förväntas inträffa. Denna information var inte så allmän eller diffus att det inte var möjligt att dra någon konkret slutsats avseende dess potentiella effekt på aktiepriset. Finansinspektionen bedömer således att det i vart fall vid tidpunkten för mejlutsickket den 5 januari 2019 förelåg information av specifik natur. Det står även klart att informationen direkt rörde AIK Fotboll.

Finansinspektionen bedömer härefter om informationen *sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset* på bolagets aktie. Av artikel 7.4 i Mar framgår att det ska vara fråga om information som en förnuftig investerare sannolikt skulle utnyttja som en del av grunden för sitt investeringsbeslut. I detta sammanhang är det viktigt att påpeka att informationen ska bedömas i förhållande till bolagets verksamhet som helhet, inte i förhållande till vilket intresse aktieägare har med sitt innehav (jfr skäl 14 i Mar).

Bolaget har invänt att information om en spelarförsäljning inte kan ha en väsentlig inverkan på priset på bolagets aktie. Finansinspektionen delar inte denna bedömning när det kommer till spelarförsäljningar som har en stor påverkan på bolagets nettoomsättning. AIK Fotbolls tillgångar i balansräkningen består till stor del av dess fotbollsspelare, benämnda som immateriella anläggningstillgångar (licensierade spelare).² En fotbollsspelares bokförda värde i balansräkningen baseras huvudsakligen på fotbollsspelarens anskaffningsvärde efter avdrag för avskrivningar. Om en fotbollsspelare säljs till ett högre eller lägre pris än bokfört värde påverkas bolagets nettoomsättning. En fotbollsklubbs största intäkter erhålls huvudsakligen genom spelarförsäljningar och intäkter i samband med spel i Champions League eller Europa League.³ Generellt sett kan nämnas att det är komplicerat att värdera en fotbollsspelare eftersom värdet varierar beroende på spelarens prestationer. Marknadens förväntningar på fotbollsspelares värde kan därför

² Se AIK Fotbolls årsredovisning 2019 s. 39.

³ Se bl.a. AIK Fotbolls årsredovisning 2019 s. 31 och 55.

skilja sig åt. För att kunna göra en analys om en specifik spelarförsäljning är positiv eller negativ för bolaget krävs enligt Finansinspektionens uppfattning att investerarna får kännedom om den faktiska försäljningssumman. En försäljningssumma som är större än väntat kan medföra att bolagets ekonomi förbättras avsevärt, något som i sig skapar större möjligheter att köpa fler eller högt prissatta fotbollsspelare. Detta kan i sig innebära att fotbollslaget får ett högre värde, vilket även kan motivera en högre värdering av aktien. Av den ekonomiska kalkyl som bifogades till mejlet den 5 januari 2019 kl. 20:43 framgick att försäljningen av AA uppskattades medföra en bokförd nettovinst om 2,07 miljoner euro enbart sett till den fasta delen av ersättningen.⁴ Försäljningen av AA hade även en stor påverkan på bolagets nettoomsättning för helåret 2019.⁵ Koncernens rörelseresultat för 2019 uppgick till -3,7 miljoner kronor. Det förbättrade rörelseresultatet berodde på ett kraftigt förbättrat transffernetto. Försäljningen av AA får dessutom anses ha förbättrat såväl koncernens som bolagets resultat för 2019 avsevärt.⁶ Ett avsevärt förbättrat resultat får i sig anses påverka värdet på bolagets aktie. Att bolagets resultat för 2019 inte gav utrymme för vinstutdelning innebär inte att en försäljningssumma om 4 miljoner euro skulle vara ointressant för den förnuftige investeraren.

Med beaktande av dessa omständigheter, framför allt att det redan den 5 januari 2019 stod klart för bolaget hur stor försäljningssumman skulle bli och att det fanns faktiska utsikter för en försäljning, bedömer Finansinspektionen att den aktuella informationen som fanns i bolaget vid tidpunkten för mejlet kl. 20:43 var av sådant slag att en förnuftig investerare sannolikt skulle utnyttja den som en del av grunden för sitt investeringsbeslut.

Avslutningsvis tar Finansinspektionen ställning till om informationen uppfyller rekvisitet att inte vara *offentliggjord*. Bolaget har argumenterat för att all materiell information om försäljningen av AA redan hade offentliggjorts genom media och att ett stort antal personer kände till försäljningen. Finansinspektionen delar inte bolagets uppfattning. Informationen om att förhandlingarna hade nått en sådan punkt att parterna var överens om en försäljningssumma om 4 miljoner euro, att styrelsen rekommenderades godkänna försäljningen och att affären planerades att stängas den 6 januari 2019 hade inte offentliggjorts av bolaget. Informationen hade inte heller offentliggjorts på ett sådant sätt att den hade förlorat sin karaktär av insiderinformation. Spekulationer i media fråntar inte bolaget skyldigheten att offentliggöra informationen på det sätt som Mar föreskriver. Att det förekommer rykten eller annan indirekt information på marknaden innebär inte att informationen ska anses vara offentliggjord. Det följer av artiklarna 17.7 och 17.8 i Mar att ryktesspridning och informationsläckage inte kan ersätta skyldigheten att offentliggöra informationen på rätt sätt. De

⁴ Se bifogad Excel-fil till mejl den 5 januari 2019, Avdrag för försäljningspris.

⁵ Se AIK Fotbolls årsredovisning 2019 not 4, s. 57.

⁶ Se AIK Fotbolls årsredovisning 2019 s. 31 och 38.

uppgifter som hade rapporterats i media fram till den 5 januari 2019 var inte av någon detaljerad karaktär. Uppgifterna var snarare att bedöma som rykten och spekulationer om olika bud på AA . Den information som fanns i bolaget hade således inte offentliggjorts.

Sammanfattningsvis bedömer Finansinspektionen att det i vart fall i samband med mejlutsickicket den 5 januari 2019 kl. 20:43 fanns insiderinformation i bolaget. Insiderinformationen har bestått i att förhandlingarna med Krasnodar nått en sådan punkt att det fanns faktiska utsikter för en försäljning av AA för 4 miljoner euro, att verkställande direktören rekommenderade styrelsen att godkänna försäljningen samt att avsikten var att avsluta försäljningen under kvällen den 6 januari 2019.

Bolagets brister i hanteringen av insiderinformationen

I samband med att insiderinformationen uppstod den 5 januari 2019 kl. 20:43, har det ålegat bolaget att offentliggöra informationen så snart som möjligt eller, om det hade funnits förutsättningar för det, ha fattat beslut om ett uppskjutet offentliggörande i enlighet artikel 17.4 i Mar. Av utredningen i målet framgår att bolaget inte fattade något beslut om att skjuta upp offentliggörandet. Bolaget offentliggjorde först den 7 januari 2019 kl. 10:00 ett pressmeddelande med information om att bolaget träffat ett avtal med Krasnodar om en omedelbar transfer av AA .

Frågan om en emittent har fullgjort sin skyldighet att i enlighet med artikel 17.1 i Mar offentliggöra insiderinformation så snart som möjligt ska bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Skyldigheten att offentliggöra insiderinformation är knuten till när insiderinformationen uppkommer. Bolaget har varit skyldigt att se till att insiderinformationen så snart som möjligt skulle delges marknaden på ett korrekt sätt. AIK Fotboll har i stället dröjt med offentliggörandet fram till den 7 januari 2019 kl. 10:00. Offentliggörandet har därmed inte skett så snart som möjligt. Det förhållandet att börserna var stängda den 5 och 6 januari 2019 föranleder inte någon annan bedömning. Bolaget har därför gjort sig skyldig till en överträdelse av artikel 17.1 i Mar.

Finansinspektionen konstaterar även att pressmeddelandet som offentliggjordes den 7 januari 2019 inte angav att informationen utgjorde insiderinformation. Med hänsyn till att informationen har publicerats genom nyhetsdistributören Cision och rapporterades in till Börsinfodatabasen får informationen anses ha offentliggjorts till marknaden. Att det inte funnits någon hänvisning till Mar kan dock ha påverkat spridningen av pressmeddelandet. Det har även funnits en risk för att marknaden vilseletts. Finansinspektionen bedömer därför att AIK Fotboll inte levt upp till kraven avseende offentliggörande av insiderinformation i artikel 2 i kommissionens genomförandeförordning (EU)

2016/1055⁷. Bolaget har därför åsidosatt kravet på offentliggörande av insiderinformation enligt artikel 17.1 i Mar.

Insiderförteckningen (artikel 18 i Mar)

Ärendet

Av utredningen framgår att AIK Fotboll har upprättat en insiderförteckning benämnd ”2019-01-07 Transfer AA”. Det framgår inte vid vilken tidpunkt insiderförteckningen har upprättats. Insiderförteckningen innehåller fem separata kolumner för information om försäljningen av AA som specificerar tidpunkten för:

- Beslutsförslag skickat till styrelse 2019-01-05 kl. 20:43,
- Godkänt av styrelse 2019-01-06 kl. 16:29,
- Avtalet undertecknat av AIK och skickat till Krasnodar 2019-01-06 kl. 19:49,
- Avtal undertecknat av Krasnodar (Erhållet i retur) 2019-01-07 kl. 08:27,
- Pressmeddelande 2019-01-07 kl. 10:00.

Insiderförteckningen följer inte det format för insiderförteckningar som framgår av kommissionens genomförandeförordning 2016/347⁸. Det saknas bl.a. datum för överföring till den behöriga tillsynsmyndigheten, anledning till att personerna erhållit insiderinformation, företagsnamn och företagsadress till emittenten eller tredje part som har tillgång till insiderinformationen samt när personerna i insiderförteckningen upphörde att ha tillgång till insiderinformation.

Av utredningen framgår att mejlet den 5 januari 2019 kl. 20:43 med insiderinformationen även skickades till två personer som inte finns upptagna i insiderförteckningen (CC och DD) och till tre personer som inte finns markerade med ett kryss i de olika kolumnerna i bolagets förteckning (EE , FF och GG).

Finansinspektionens bedömning

Skyldigheten för emittenter att upprätta insiderförteckningar syftar till att skydda marknadsintegriteten. Genom att granska insiderförteckningar, i den utsträckning sådana finns, är det möjligt för Finansinspektionen att avgöra om kretsen av personer med tillgång till insiderinformation har begränsats på ett sådant sätt att informationen inte lämnats till fler än vad som anses vara

⁷ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1055 av den 29 juni 2016 om fastställande av tekniska standarder vad gäller de tekniska villkoren för lämpligt offentliggörande av insiderinformation och för uppskjutande av offentliggörandet av insiderinformation i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014

⁸ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/347 av den 10 mars 2016 om fastställande av tekniska standarder för genomförande med avseende på det exakta formatet för insiderförteckningar och för uppdatering av insiderförteckningar i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014.

nödvändigt. Insiderförteckningarna ökar även spårbarheten och kan vara ett användbart verktyg för såväl Finansinspektionen som brottsutredande myndigheter att identifiera alla personer som har tillgång till insiderinformation och den tidpunkt då de fick sådan tillgång.

Som en konsekvens av att insiderförteckningen inte följer formatet i genomförandeförordning 2016/347 saknas ett stort antal uppgifter. Att det bl.a. inte går att utläsa när insiderförteckningen upprättats eller av vilken anledning personerna fått del av insiderinformationen utgör brister. En insiderförteckning ska även omfatta alla de personer som har tillgång till insiderinformationen och som arbetar för emittenten genom anställningskontrakt eller på annat sätt utför uppgifter som gör att de har insiderinformation. Att två personer helt har utelämnats och att tre ytterligare personer inte har markerats med ett kryss i insiderförteckningen, trots att dessa personer mottagit det mejl som skickades den 5 januari 2019 kl. 20:43, utgör allvarliga brister i insiderförteckningen. Med hänsyn till dessa brister är det inte möjligt att avgöra vem som faktiskt har haft tillgång till informationen i bolaget vid ett visst tillfälle. Sammantaget bedömer Finansinspektionen att insiderförteckningen inte uppfyller de krav som ställs för upprättande av en insiderförteckning enligt artikel 18 i Mar och kommissionens genomförandeförordning 2016/347.

Ingripande

Bolagets inställning

AIK Fotboll har anfört att NGM i sin slutskrivelse har riktat kritik mot bolaget med anledning av dess informationsgivning samt i beslutet förbehållit sig rätten att ompröva beslutet om kritik. Enligt bolaget innebär kritiken att det har ålagts en sanktion av NGM i form av ett latent vite. Om en ny överträdelse föreligger skulle NGM bland annat kräva en påföljd för den tidigare överträdelsen. Därutöver har bolaget argumenterat för att det inte ska drabbas av en sanktionsavgift om bolaget har dragit rimliga slutsatser av den information som bolaget hade tillgång till under processens gång med hänvisning till skäl 15 i Mar om efterhandsinformation.

Finansinspektionens bedömning

AIK Fotboll har åsidosatt kraven på offentliggörande av insiderinformation i artikel 17.1 i Mar genom att inte offentliggöra insiderinformation så snart som möjligt samt genom att inte ange i pressmeddelandet den 7 januari 2019 att informationen var insiderinformation. Bolaget har också åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 18 i Mar genom att inte upprätta en korrekt insiderförteckning. Finansinspektionen ska därför, enligt 5 kap. 2 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen), ingripa mot bolaget.

Finansinspektionen får avstå från att ingripa, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, personen i fråga gör rättelse, något annat organ har vidtagit åtgärder

mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller det annars finns särskilda skäl (5 kap. 17 § kompletteringslagen).

Av förarbetena till kompletteringslagen anges att med ringa överträdelse bör förstås överträdelser som framstår som bagatellartade. Som exempel på ursäktliga fall anges i samma förarbeten att det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende (prop. 2016/17:22 s. 391). Där framgår också att bestämmelsen ger Finansinspektionen möjlighet att avstå från ingripande om emittenten har åsidosatt sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 17 i Mar och inspektionen bedömer att emittenten, för samma överträdelse, har påförts en tillräckligt ingripande civilrättslig sanktion (a. prop., s. 392). Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2019 ref. 72 uttalat att det finns skäl för en restriktiv tillämpning av undantagen i 5 kap. 17 § kompletteringslagen.

Enligt Finansinspektionen är ingen av överträdelserna bagatellartade och de kan inte bedömas som ringa. Omständigheterna kring offentliggörandet av insiderinformationen och upprättandet av insiderförteckningen är heller inte sådana att överträdelserna kan anses ursäktliga. Det är inte uppenbart att AIK Fotboll av förbiseende har begått överträdelserna. Överträdelser enligt Mar ställer inte något krav på subjektiva rekvisit utan bestämmelserna är huvudsakligen konstruerade utifrån ett strikt ansvar, vilket innebär att det inte ställs upp något krav på uppsåt eller oaktsamhet (jfr prop. 2016/17:22 s. 101). Bolaget har haft ett ansvar att hålla sig informerad om och följa gällande regler i Mar. Finansinspektionen bedömer inte heller att den kritik som riktats mot bolaget i NGM:s slutskrivelse utgör en tillräcklig åtgärd för att avstå från ett ingripande.

Vad gäller invändningen om att bolaget inte ska drabbas av en sanktionsavgift om AIK Fotboll har dragit rimliga slutsatser av den information som det hade tillgång till under processens gång kan följande påpekas. Av skäl 15 i Mar framgår att efterhandsinformation inte ska användas för att vidta åtgärder mot personer som drog rimliga slutsatser av den förhandsinformation som de hade tillgång till. Detta skäl tar sikte på vad som kan beaktas vid prövningen av om information sannolikt har en väsentlig inverkan på priset på ett finansiellt instrument. Skälet ska således inte läsas i förhållande till emittentens skyldighet att känna till vad som utgör insiderinformation. Vad bolaget har anfört i övrigt utgör inte skäl att avstå från ett ingripande. Det har inte heller framkommit att det annars finns särskilda skäl för att avstå från ingripande. Finansinspektionen ska således ingripa mot bolaget med anledning av de nu aktuella överträdelserna av artiklarna 17.1 och 18 i Mar.

Vilka omständigheter som Finansinspektionen ska beakta när myndigheten väljer ingripande och bestämmer storleken på en sanktionsavgift anges i kompletteringslagen. Där finns en exemplifierande uppräkningslista av omständigheter som ska beaktas. Utgångspunkten är att inspektionen ska göra en sammanvägd bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet (prop.

2016/17:22 s. 390).

Med hänsyn till överträdelseernas karaktär och allvar finner Finansinspektionen att ingripande ska ske genom beslut om sanktionsavgift. Av 5 kap. 7 § första stycket 1 kompletteringslagen framgår att sanktionsavgiften för en överträdelse av artikel 17 i Mar som högst kan fastställas till 2,5 miljoner euro. Vidare framgår av 8 § första stycket 1 samma kapitel att sanktionsavgiften för överträdelsen av artikel 18 i Mar som högst kan fastställas till 1 miljon euro.

När det gäller överträdelseernas allvar och hur länge de har pågått, överträdelseernas konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet samt skador som uppstått och graden av ansvar gör Finansinspektionen följande överväganden. Bolagets överträdelse av artikel 17 i Mar innebar att marknaden och dess aktörer för sent, och inte förrän två dagar senare, fick information av betydelse för bedömningen av värdet på dess aktie. Marknaden har lidit skada av att dess aktörer inte i rätt tid fått denna information (jfr prop. 2016/17:22 s. 223 och 390). Även om förseningen varit förhållandevis kortvarig och delvis ägt rum under en helg har överträdelsen i vart fall haft potentiella effekter på marknaden. Härtill kommer att sanktionsavgifter enligt Mar måste ha en avskräckande effekt (skäl 71 i Mar). Överträdelsen är dock inte lika allvarlig som om informationen helt hade uteblivit. Utöver detta måste det beaktas att det inte framgick av det offentliggjorda pressmeddelandet att det var fråga om insiderinformation. Detta framstår som anmärkningsvärt då bolaget internt tycks ha hanterat informationen som insiderinformation genom att bl.a. upprätta en insiderförteckning. Finansinspektionen anser med hänsyn till omständigheterna att sanktionsavgiften för bolagets överträdelser av artikel 17 i Mar som utgångspunkt ska bestämmas till 700 000 kronor. Vidare har bristerna i insiderförteckningen försvårat Finansinspektionens tillsyn. Det har bl.a. inte kunnat utläsas när insiderförteckningen upprättats. Inte heller har den på ett korrekt sätt återspeglat vilka personer som faktiskt hade tillgång till insiderinformationen i bolaget. Detta får anses utgöra allvarliga brister i en insiderförteckning. Dokumentet kan därmed inte anses utgöra en godtagbar insiderförteckning. Överträdelsen är således lika allvarlig som att någon förteckning inte upprättats överhuvudtaget. Med hänsyn till detta anser Finansinspektionen att sanktionsavgiften för bolagets överträdelse av artikel 18 i Mar ska bestämmas till 450 000 kr.

Vid en sammanvägd bedömning av omständigheterna i ärendet anser Finansinspektionen att överträdelseerna av artiklarna 17 och 18 i Mar motiverar sanktionsavgifter på 700 000 kronor respektive 450 000 kronor, dvs. sammanlagt 1 150 000 kronor. Frågan är då om det finns skäl att sätta ner storleken på denna avgift.

Finansinspektionen har i två tidigare ärenden satt ner sanktionsavgiften vid emittenters överträdelse av artikel 17 i Mar med anledning av att Nasdaq har uttalat kritik avseende överträdelsen (se Finansinspektionens beslut i FI dnr 18-6639 och 19-2368). Finansinspektionen har ändrat uppfattning och anser

numera att det saknas skäl att sätta ner sanktionsavgiften för en överträdelse av artikel 17 i Mar med hänsyn till kritik från en handelsplats. Vad bolaget har anfört om att NGM, i händelse av nya överträdelser från bolagets sida, skulle beakta bolagets nu konstaterade överträdelser av artikel 17 i Mar, innebär inte att NGM:s skrivningar i slutskrivelsen kan ses som ett beslut om latent vite. Det innebär inte heller att kritiken på annat sätt medfört kostnader eller en konstaterad skada för bolaget. Kritik är inte en civilrättslig sanktion och kan inte jämföras med en sådan. Vid en samlad bedömning finner Finansinspektionen mot denna bakgrund inte skäl att sätta ner sanktionsavgiften för bolagets överträdelser av artikel 17 i Mar med hänsyn till att NGM har uttalat kritik för överträdelserna.

Beträffande AIK Fotbolls finansiella ställning kan det utifrån årsredovisningen för år 2021 konstateras att bolaget hade en nettoomsättning på cirka 156 miljoner kronor år 2021, cirka 104 miljoner kronor år 2020 samt cirka 185 miljoner kronor år 2019. Vidare framgår att bolagets likvida medel vid slutet av helåret 2021 uppgick till cirka 49 miljoner kronor. Mot denna bakgrund har det inte framkommit att bolaget har en sådan påtagligt svag finansiell ställning som utgör skäl att sätta ner sanktionsavgiften.

Däremot anser Finansinspektionen att det finns skäl att i detta fall sätta ner sanktionsavgiften med hänsyn till att handläggningen i ärendet har dragit ut på tiden. I övervägandena av om sanktionsavgiften ska sänkas till följd av att det har gått lång tid sedan överträdelserna skedde beaktar Finansinspektionen att NGM lämnade sin utredning till Finansinspektionen i januari 2019 och att Finansinspektionen först i april 2022 meddelar beslut i frågan om ingripande för de nu aktuella överträdelserna. Under denna tid har det förekommit perioder av inaktivitet som bolaget inte har orsakat. Det har bland annat gått ett år och tre månader från det att bolaget yttrat sig över avstämningsskrivelsen till dess att Finansinspektionen begärde att bolaget på nytt skulle yttra sig i ärendet. Mot denna bakgrund och vid en sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter i ärendet anser Finansinspektionen att en sanktionsavgift på 1 050 000 kronor är proportionerlig i förhållande till överträdelsernas allvar och övriga omständigheter.

Finansinspektionen kommer att fakturera avgiften när beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Marie Eiderbrant
Senior jurist
Kapitalmarknadsrätt

Therese Lilliehöök
Jurist
08-408 984 29

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

Bilaga

1. Hur man överklagar
2. Tillämpliga bestämmelser

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ni ange ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Finansinspektionen att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.

Tillämpliga bestämmelser

Offentliggörande av insiderinformation

Insiderinformation definieras i artikel 7.1 i Mar, som information av specifik natur som inte har offentliggjorts, som direkt eller indirekt rör en eller flera emittenter eller ett eller flera finansiella instrument och som – om den offentliggjordes – sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset på dessa finansiella instrument.

Enligt artikel 7.2 i Mar ska information anses vara av specifik natur om den anger omständigheter som föreligger eller rimligtvis kan komma att föreligga eller en händelse som har inträffat eller som rimligtvis kan förväntas inträffa och om denna information är tillräckligt specifik för att göra det möjligt att dra slutsatser om omständigheternas eller händelsens potentiella effekt på priserna på finansiella instrument. Enligt samma artikel kan ett mellanliggande steg i en utdragen process anses vara insiderinformation om den, i sig självt, uppfyller kriterierna för insiderinformation.

I artikel 7.4 i Mar anges att vid tillämpning av punkten 1 i samma artikel ska information som, om den offentliggjordes, sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset på finansiella instrument, avse information som en förnuftig investerare sannolikt skulle utnyttja som en del av grunden för sitt investeringsbeslut.

Enligt artikel 17.1 i Mar ska emittenter så snart som möjligt informera allmänheten om insiderinformation som direkt berör den emittenten. Offentliggörandet ska göras på ett sådant sätt som ger allmänheten snabb tillgång till informationen och möjlighet till en fullständig och korrekt bedömning av innehållet i rätt tid. Vidare ska emittenten under en period om minst fem år på sin webbplats lägga ut och låta vara tillgänglig all insiderinformation som emittenten är skyldig att offentliggöra.

Artikel 2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1055 av den 29 juni 2016 anger medel för offentliggörande av insiderinformation. Enligt artikel 2.1 b i samma förordning ska det tydligt gå att utläsa att den förmedlade informationen är insiderinformation och vad som är ämnet för insiderinformationen.

I artikel 17.4 i Mar anges under vilka förutsättningar en emittent på eget ansvar får skjuta upp offentliggörande av insiderinformation.

Insiderförteckning

Enligt artikel 18 i Mar ska emittenter eller personer som handlar på deras vägnar eller för deras räkning upprätta en förteckning över alla personer som har tillgång till insiderinformation och som arbetar för dem. Enligt artikel 18.5 i Mar ska förteckningen sparas i minst fem år efter det att den upprättades eller

uppdaterades. Vilken information som ska ingå i en insiderförteckning framgår av artikel 18.3 i Mar och av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/347 av den 10 mars 2016 (genomförandeförordningen).

Genomförandeförordningen innehåller detaljerade krav kring format och mallar för insiderförteckningen. Information som ska ingå i förteckningen är bland annat identiteten på de personer som har tillgång till insiderinformation samt skälen till att en person förts upp på insiderförteckningen.

Insiderförteckningen ska uppdateras utan dröjsmål enligt artikel 18.4 i Mar. Varje uppdatering ska specificera datum och klockslag för den ändring som föranledde uppdateringen.

Enligt artikel 2.1 i genomförandeförordningen ska insiderförteckningen vara uppdelad i separata avsnitt för varje typ av insiderinformation som finns hos emittenten. Emittenten får enligt artikel 2.2 i genomförandeförordningen besluta om att upprätta och uppdatera ett tilläggsavsnitt i insiderförteckningen, som kallas för avsnitt med personer som har permanent tillgång till insiderinformation.

Om ett sådant avsnitt upprättas ska det innehålla uppgifter om vilka personer som alltid har tillgång till all insiderinformation. Av artikel 2.3 och 2.4 i genomförandeförordningen framgår att insiderförteckningen ska upprättas i ett elektroniskt format som bland annat ska säkerställa noggrannhet i fråga om den information som finns i insiderförteckningen.

Ingripande

Av 5 kap. 2 § 2 lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen) framgår att Finansinspektionen ska ingripa mot den som har åsidosatt sina skyldigheter enligt Mar genom att låta bli att uppfylla det som anges om offentliggörande av insiderinformation till allmänheten i artikel 17.1, 17.2 och 17.8.

Enligt 5 kap. 2 § 4 kompletteringslagen ska Finansinspektionen ingripa mot den som har åsidosatt sina skyldigheter enligt Mar genom att låta bli att upprätta, uppdatera eller bevara en insiderförteckning eller att i övrigt uppfylla de krav som ställs i artikel 18.1–18.6.

I de fall kraven i Mar har preciserats i genomförandeförordningar omfattar Finansinspektionens möjlighet att ingripa även åsidosättanden av genomförandeförordningarna (jfr prop. 2016/17:22 s. 383).

Det är den som har överträtt förordningens bestämmelser som kan bli föremål för ingripande. Om en överträdelse har skett inom ramen för en juridisk persons verksamhet är det den juridiska personen som har överträtt förordningen (A prop., s. 383).

Vilka sanktioner eller andra åtgärder som Finansinspektionen kan besluta om vid en överträdelse framgår av 5 kap. 3 § kompletteringslagen. Att Finansinspektionen kan ingripa genom sanktionsavgift genom en sanktionsavgift framgår av 5 kap. 3 § 5 kompletteringslagen.

Enligt 5 kap. 14 § andra stycket kompletteringslagen får ett ingripande enligt 2 § ske bara om en upplysning om att frågan om ingripande har tagits upp av Finansinspektionen har delgetts den som ingripandet riktas mot inom två år från det att överträdelsen ägde rum.

Finansinspektionen får avstå från ingripande, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, personen i fråga gör rättelse, något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller det annars finns särskilda skäl enligt 5 kap. 17 § kompletteringslagen.

Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till bland annat hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, 5 kap. 15 och 16 §§ kompletteringslagen. Hur stor sanktionsavgift som kan komma i fråga framgår av 5 kap. 7–9 §§ kompletteringslagen.

Enligt 5 kap. 7 § första stycket 1 kompletteringslagen, framgår att för en överträdelse som anges i 2 § 1–3 ska sanktionsavgiften för en juridisk person som högst fastställas till det högsta av

- a) ett belopp som per den 2 juli 2014 i svenska kronor motsvarade 2,5 miljoner euro,
- b) två procent av den juridiska personens eller, i förekommande fall, koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår, eller
- c) tre gånger den vinst som den juridiska personen, eller någon annan, erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Av 5 kap. 8 § första stycket 1 kompletteringslagen framgår att för en överträdelse som anges i 2 § 4–8 ska sanktionsavgiften för en juridisk person som högst fastställas till det högsta av

- a) ett belopp som per den 2 juli 2014 i svenska kronor motsvarande 1 miljon euro,
- b) två procent av den juridiska personens eller, i förekommande fall, koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår, eller
- c) tre gånger den vinst som den juridiska personen, eller någon annan, erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

När sanktionsavgiftens storlek ska fastställas, ska särskild hänsyn tas till bland annat sådana omständigheter som anges i 5 kap. 15 och 16 §§ kompletteringslagen samt till den berörda personens finansiella ställning, 5 kap. 18 § samma lag. De omständigheter som avses är bland annat hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet samt skador som uppstått och graden av ansvar. I förmildrande riktning ska bland annat beaktas om den som har begått överträdelsen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat utredningen.

Av förarbetena framgår att omständigheterna i 15 och 18 §§ endast är exemplifierande och att en sammanvägd bedömning av omständigheterna ska göras i det enskilda fallet. Utgångspunkten ska vara överträdelsens allvarlighet och varaktighet. I fråga om varaktighet gäller att en överträdelse som pågått under lång tid är mer klandervärd än en som varat endast tillfälligt. Särskild hänsyn ska också tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen. Med skador avses bl.a. skador som drabbat tredje man och den skada som marknaden kan lida av att t.ex. inte i rätt tid få information av betydelse för bedömningen av värdet på finansiella instrument. (A. prop. s. 223 ff. och s. 390.)
